

Grønland og begrebet bæredygtig udvikling

Her i Grønland er vi brugere af naturen, vi lever og ånder med den, og mange kunne godt tænke sig at vi blev ved med det. Minedrift har vi også haft i form af udnyttelse af fedtsten i tusinder af år. I en rejse med nationalmuseernes folk fra DK og Grønland ind i Nuuks store kompleks for nogle få år siden blev jeg præsenteret for fænomenet. Arkæologerne illustrerede dette ved at antage, at en enke med 5 børn har kunnet forsørge sig selv ved at udhugge store stykker af fedtsten til gryder og olielamper for 4000 tusind år siden. Nordøstgrønland, Maarmorilik og Ivittuut har vi erfaringer med minedrift. Nu banker andre store, ja endda gigantiske projekter på døren. Helt nye udfordringer, nye beslutninger der må tages. Det gælder vore levende ressourcer som de råstoffer i undergrunden som hidtil har ligget i dvale, p.gr.a. Grønlands afsides beliggenhed, som at vi hidtil har levet i al ubemærkethed, hvor vi har udviklet vores gamle kultur igennem flere tusind år.

Det globale samfunds behov banker på, og vi må som en del verdenssamfundet tage stilling til disse behov, men hvilke kvalifikationer har vi til at tage de rigtige beslutninger?

Naalakkersuisut er begyndt at begrunde deres beslutninger omkring kvotering af fiskeri og fangst med bæredygtighed. Det kalder fangerne og fiskerne for pres udefra. Altså at det er europæisk eller amerikansk chikane af vores traditioner og rettigheder til fangst og fiskeri.

Det er nødvendigt at børn og unge bliver undervist i skolen om vores ressourcer, og om vores kultur som i sin grund var meget bæredygtig, som pengeøkonomien har ændret på den. Denne diskussion er ikke ny, den startede allerede for snart 100 år siden her i landet, hvor motorbåde og skydevåben indgik i fangekulturen.

Vi der lever her i verdens top, har adgang til rent vand og fin og god mad, også i disse globaliseringens dage, og kan forhåbentlig fortsætte dette. Bæredygtighed handler samtidig om respekt for befolkningens kultur og kulturarv.

For snart to år siden var der et møde i Narsaq, hvor man på den International Earth Day skrev nogle rekommendationer i en pressemeddelelse, hvor der bl.a. blev foreslået at man i forbindelse med etableringen af de store kommuner skulle genoplive Tulugaq kampagnen, hvor den brede offentlighed, lokal ledelse og nærsamfundet kunne foretage aktiviteter i relation til Agenda 21. Endvidere foreslog man at der indledes en Tulugaq II kampagne, hvor voksen undervisning, måske i forbindelse med naturbetjente, ældre, natur vejledere og skolesystemet kunne indgå.

Det var et internationalt møde med Polaråret som platform, og man pegede da også på DESD, FN's dekade om uddannelse af bæredygtig Udvikling (2005-2014) og the Earth Charter som instrumenter der kunne få denne Tulugaq II til at flyve, og som kunne minde os om vores globale afhængighed og ansvar.

Museet i Narsaq, som har erfaringer med et bæredygtighedsprojekt, der har været så succesfuldt, at projektet var indstillet til Nordisk Råds Miljøpris. Paamiut Asasara, er ved at lave noget meget spændende i den henseende, som involverer børn og unge. I Ilulissat har jeg hørt om børneinstitutioner, som arbejder med de små i miljøbevidsthed. Qasi-gianguani Efterskole uddanner eleverne i OUTDOOR og har planer om mere uddannelse omkring miljø og bæredygtighed.

Mange gode spørgsmål ved de planlagte mineral og olieudvindinger og ALCOA har af født en ny diskussion om emnet, hvor der stilles meget relevante spørgsmål. Så dr bliver taget skridt fremad.

Bæredygtighed kommer ikke af sig selv - befolkningen må lære og lære fra sig. Dette kan ske såvel på formel vis i skoler og uddannelsesinstitutioner som på uformel vis gennem overførsel af viden, teater, litteratur, aktiviteter mv.

Men det er nødvendigt at vi i Grønland taler det samme sprog mellem samarbejdspartenerne, ligesom at Bæredygtig udvikling er blevet et internationalt udtryk og som vi har mange udtryk for. Lad os blive enige om et det officielle udtryk og en national strategi til at opnå det.

Oqaatsit assigiinnngitsut atorineqartartut Bæredygtig udnyttelse og udvikling

Oqaatsit assigiinnngitsut piujuartitsilluni atuineq inertonnerlu pillugit	Grønlandske udtryk om bæredygtig brug og udvikling oversat tilbage til dansk
Nungusaataannngitsumik atorineqarnissaq	Fremover at bruge noget således at det ikke slipper op
Piujuartitsinissamik tunngaveqarluni iluaquteqarneq	At drage nytte af noget på en sådan måde, at man bliver ved med at have det hos sig
Imminut nammassinnaasoq	Som kan bære (lægge ryg til) sig selv,
Piujuartitsisumik iluaquteqarniarneq	At drage nytte af noget på en sådan måde, at man altid vil blive ved at have det hos sig
Nungusaataannngitsumik atuineq	At bruge noget på en sådan måde, at det ikke slipper op
Piujuartitsilluni ineriartorneq	En udvikling, hvor ressourcen vedbliver med at eksistere

Henriette Rasmussen Febr 2010